

FGDB

FONDUL DE GARANTARE A DEPOZITELOR BANCARE

BANK DEPOSIT GUARANTEE FUND

100 000 €

info

X(51) nr. 1/2020

SUMA GARANTATĂ

100 000 €

echivalent în lei

Depozitele bancare din sfera de garantare a FGDB la 31 decembrie 2019

- Depozitele totale și depozitele eligibile ale persoanelor fizice și persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB
- Depozitele acoperite de FGDB la instituțiile de credit participante

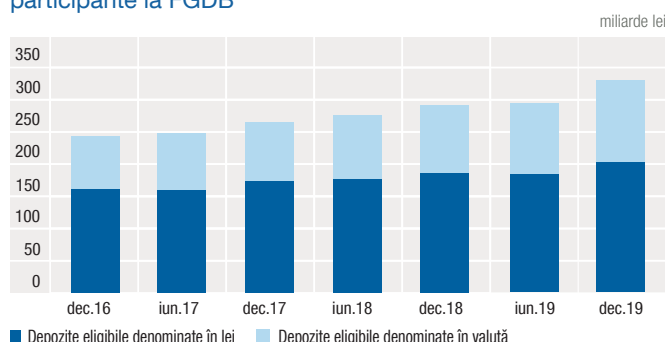
I. Depozitele totale¹ și depozitele eligibile² la instituțiile de credit participante la FGDB

Depozitele populației și ale persoanelor juridice (garantate și negarantate) constituite la instituțiile de credit participante la FGDB³ totalizau 372,7 miliarde lei la 31 decembrie 2019, marcând o creștere cu 7,7% față de finele anului 2018. La baza sporului anual al nivelului depozitelor totale a stat evoluția susținută a valorii depozitelor rezidenților, a căror majorare cu 23,2 miliarde lei pe parcursul celui de-al doilea semestru al anului 2019 a contrabalansat retragerile de pe parcursul întregului an înregistrate la nivelul persoanelor juridice nerezidente excluse de la garantare⁴.

Depozitele garantate de FGDB însumau 323,9 miliarde lei la finele anului 2019. Aproximativ două treimi din sporul anual de 11,4% al valorii depozitelor eligibile ale populației, întreprinderilor mici și mijlocii și ale companiilor, înregistrat în proporție de 85% în cel de-al doilea semestru al anului de referință, provine din majorarea nivelului depozitelor persoanelor fizice. Ponderea depozitelor eligibile în valoarea totală a depozitelor la instituțiile de credit participante la FGDB s-a menținut și în anul 2019 pe un trend crescător, ridicându-se la nivelul de 86,9% la 31 decembrie 2019.

Creșterea valorii depozitelor eligibile în anul 2019 a fost susținută, în principal, de evoluția ascendentă a depozitelor rezidenților în moneda națională, favorizată la rândul său

Depozitele eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB

¹ Prin depozit, conform prevederilor Legii nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare, se înțelege, în principal, orice sumă de bani pe care o deține o persoană la o bancă, indiferent că este vorba de banii dintr-un cont curent, cont de card, depozit la termen, cont de economii sau un alt produs similar. În accepțiunea legii, depozitul reprezintă "orice sold creditor, inclusiv dobânda datorată, rezultat din fonduri aflate într-un cont sau din situații tranzitorii derivând din operațiuni bancare curente și pe care instituția de credit trebuie să îl ramburseze, potrivit condițiilor legale și contractuale aplicabile, inclusiv depozitele la termen și conturile de economii", care nu se regăsește în niciuna dintre următoarele situații:

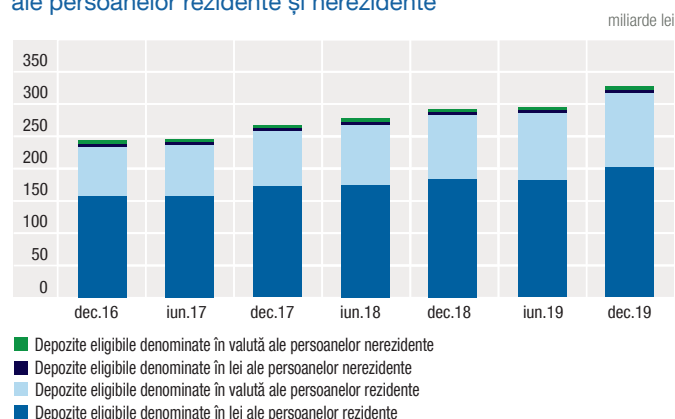
a) existența sa poate fi dovedită doar printr-un instrument financiar, astfel cum acesta este definit la art. 2 alin. (1) pct. 11 din Legea nr. 297/2004 privind piața de capital, cu modificările și completările ulterioare, cu excepția cazului în care este un produs de economisire atestat printr-un certificat de depozit nominal existent la data de 2 iulie 2014;
b) principalul nu este rambursabil la valoarea nominală;

de tendința manifestată atât de persoanele fizice, cât și de persoanele juridice de a economisi mai mult în lei decât în valută. Pe parcursul anului 2019, majorarea valorii depozitelor eligibile a fost rezultatul dinamicii pozitive consemnate la nivelul tuturor componentelor – depozite eligibile denominate în lei și în valută atât ale persoanelor fizice, cât și ale persoanelor juridice, depozite de valori inferioare plafonului de acoperire și depozite peste plafon.

La sfârșitul anului 2019, depozitele eligibile denominate în lei la instituțiile de credit membre însumau 204,7 miliarde lei, în creștere cu 10% față de aceeași perioadă a anului anterior. Depozitele eligibile constituite în valută au consemnat un avans mai accentuat, de 13,8%, atingând la 31 decembrie 2019 nivelul de 119,2 echivalent miliarde lei, în structură ponderea majoritară (86,5%) continuând să aparțină depozitelor denominate în euro. Aproximativ 95% din avansul valorii depozitelor eligibile denominate în valută provine din sporul depozitelor denominate în euro.

La 31 decembrie 2019, valoarea depozitelor eligibile ale rezidenților se ridică la 313,9 miliarde lei, în creștere anuală cu 11,5%. Aceștia dețineau ponderea principală în valoarea

Dinamica valorii totale a depozitelor eligibile ale persoanelor rezidente și nerezidente

c) principalul poate fi rambursat la valoarea nominală numai în temeiul unei anumite garanții sau al unui anumit acord furnizat de instituția de credit sau de o terță parte.

² Depozitele eligibile sunt depozitele care nu sunt excluse de la garantare potrivit anexei nr. 1 din Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare.

³ Instituțiile de credit participante la FGDB, persoane juridice române autorizate de Banca Națională a României, erau în număr de 27 la 31 decembrie 2019. Depozitele la sucursalele băncilor străine cu sediul în alte state membre ale Uniunii Europene intră în sfera de garantare a schemelor din statele membre de origine.

⁴ Similar anului precedent, au fost consemnate retrageri de sume pe segmentul deponenților nerezidenți din categoria persoanelor juridice negarantate, și anume instituții de credit, instituții financiare, firme de investiții, societăți de asigurare și/sau reasigurare, organisme de plasament colectiv, fonduri de pensii, autorități publice centrale, locale și regionale.

totală a depozitelor eligibile la instituțiile de credit participante la FGDB (96,9%). Și depozitele eligibile ale nerezidenților s-au majorat pe parcursul anului 2019 cu 8,7%, ajungând la 10 miliarde lei la finele anului.

Similar anului precedent, cea mai însemnată contribuție la majorarea valorii depozitelor bancare au avut-o depozitele *overnight*⁵, pe fondul menținerii unui trend crescător al evoluției creditării în România.

I.1. Depozitele eligibile ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB

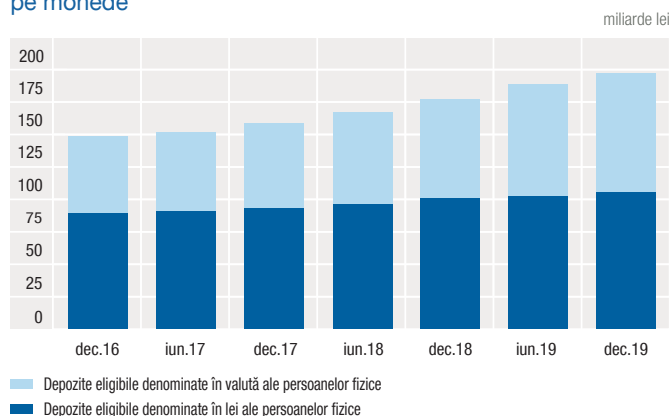
La 31 decembrie 2019, în sfera de garantare a FGDB intrau depozite ale populației în sumă de 195,7 miliarde lei, cu 10,8% peste nivelul de la sfârșitul anului precedent. Creșterea s-a datorat, în principal, dinamicii pozitive a depozitelor de valori mai mici decât plafonul de acoperire, denumite atât în lei, cât și în valută, deși avansuri s-au înregistrat la nivelul tuturor componentelor depozitelor eligibile ale persoanelor fizice.

La finele anului 2019, depozitele eligibile denumite în lei ale populației s-au majorat cu 7,8%, atingând nivelul de 108,5 miliarde lei, în timp ce depozitele denumite în valută, deși au avut o evoluție mai accentuată, avansând cu 14,8%, au consemnat o valoare de 87,2 echivalent miliarde lei.

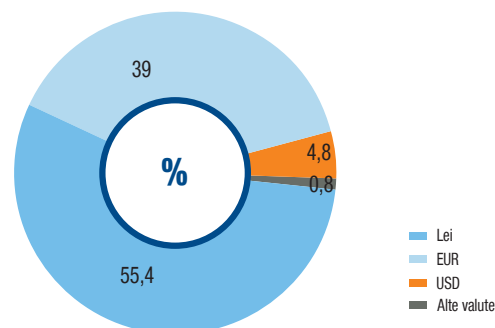
Depozitele în lei au continuat să dețină ponderea majoritară în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice (55,4%), fiind urmate de depozitele constituite în euro (39%).

Persoanele fizice rezidente dețineau depozite eligibile în sumă de 189 miliarde lei, cu 11% peste nivelul înregistrat la 31 decembrie 2018. Acestea reprezentau marea majoritate a depozitelor eligibile ale populației la instituțiile de credit participante la FGDB (96,5%) la finele anului 2019.

Evoluția depozitelor eligibile ale persoanelor fizice, pe monede

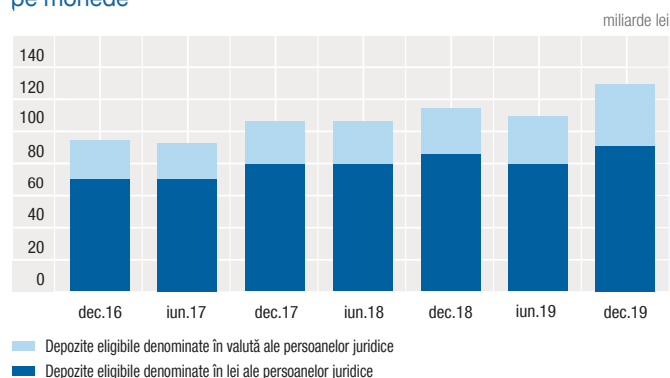
Structura pe monede a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice la 31 decembrie 2019

I.2. Depozitele eligibile ale persoanelor juridice la instituțiile de credit participante la FGDB

La 31 decembrie 2019, deponenții garantați persoane juridice dețineau la instituțiile de credit participante la FGDB depozite în valoare de 128,2 miliarde lei, consemnând astfel o creștere cu 12,3% față de sfârșitul anului 2018. Depozitele eligibile denumite în lei ale persoanelor juridice de valori peste nivelul plafonului de acoperire au avut contribuția cea mai însemnată la sporul anual al depozitelor acestei categorii de deponenți.

Evoluția depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, pe monede

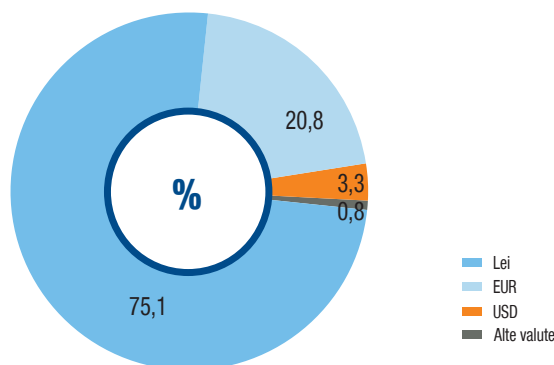
⁵ Buletinul lunar al Băncii Naționale a României, decembrie 2019, anul XXVII, nr. 314. Spre exemplu, în cazul persoanelor fizice, conform datelor Băncii Naționale a României, o pondere de aproximativ 79% din avansul depozitelor acestora corespunde segmentului depozitelor *overnight*.

Sporul depozitelor persoanelor juridice garantate (toate întreprinderile, indiferent de mărime) s-a datorat evoluției pozitive mai accentuate înregistrate pe parcursul celui de-al doilea semestru al anului 2019, când valoarea depozitelor eligibile a avansat cu peste 17 miliarde lei (variație semestrială de +16%), contrabalansând astfel diminuarea cu 3,6 miliarde lei din prima parte a anului.

Pe monede de denominare, depozitele în moneda națională și-au menținut ponderea majoritară și pe parcursul anului 2019, acestea reprezentând trei sferturi din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice la finele anului 2019, respectiv 96,2 miliarde lei, cu 12,7% peste nivelul consemnat la sfârșitul anului precedent.

Valoarea depozitelor în valută ale persoanelor juridice se ridică la 31 decembrie 2019 la 32 echivalent miliarde lei, în creștere anuală cu 11,3%, în principal pe seama depozitelor în euro care dețineau la finele anului o pondere de 83,5% în valoarea totală a categoriei

Structura pe monede a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice la 31 decembrie 2019

analizate, respectiv de 20,8% în totalul depozitelor eligibile ale persoanelor juridice.

Depozitele eligibile ale persoanelor juridice rezidente erau în sumă de 125 miliarde lei la sfârșitul anului 2019, în creștere anuală cu 12,3%, reprezentând 97,5% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale întreprinderilor, ponderea rămânând nemodificată față de finele anului precedent.

II. Depozitele acoperite⁶ de FGDB la instituțiile de credit participante

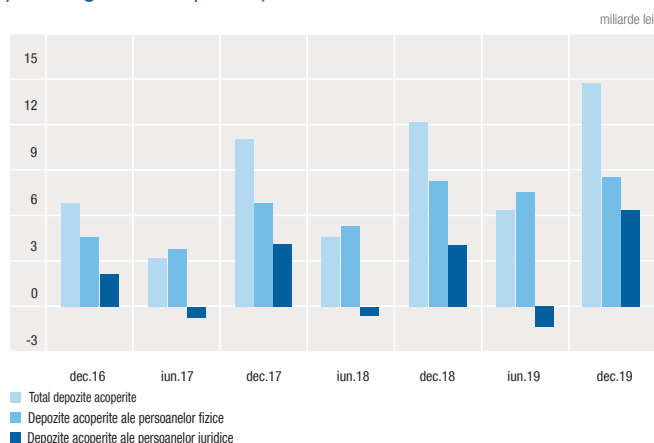
La sfârșitul anului 2019, depozitele acoperite se ridicau la 210,7 miliarde lei, în creștere cu 11,1% față de finele perioadei similare anterioare. Peste trei sferturi din sporul anual al depozitelor acoperite de FGDB revine segmentului populației, iar aproximativ două treimi din suma totală cu care s-au majorat depozitele acoperite de FGDB în anul 2019 a provenit doar din creșterea nivelului sumelor deținute de persoanele fizice cu depozite sub nivelul plafonului de acoperire.

La 31 decembrie 2019, segmentul depozitelor de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al sumei de 100.000 euro, deținute de marea majoritate a deponenților garantați, reprezenta 84,3% din volumul total al depozitelor acoperite de FGDB. Restul de 15,7% din valoarea depozitelor acoperite revenea titularilor de depozite cu valori mai mari decât plafonul de acoperire, beneficiari ai unei acoperiri limitate, reprezentând doar 0,5% din numărul deponenților garantați.

La 31 decembrie 2019, deponenții garantați de FGDB erau în număr de 15.227.922 persoane fizice și juridice⁷, din care

⁶ Depozitele acoperite sunt acea parte din depozitele eligibile care nu depășește plafonul de acoperire prevăzut în *Legea nr. 311/2015 privind schemele de garantare a depozitelor și Fondul de garantare a depozitelor bancare*. La 31 decembrie 2019, plafonul de acoperire de 100.000 euro reprezenta în echivalent 477.930 lei.

Variațiile semestriale ale valorii totale a depozitelor acoperite, pe categorii de deponenți

99,5% dețineau depozite acoperite integral de FGDB, respectiv 15.158.720 deponenți.

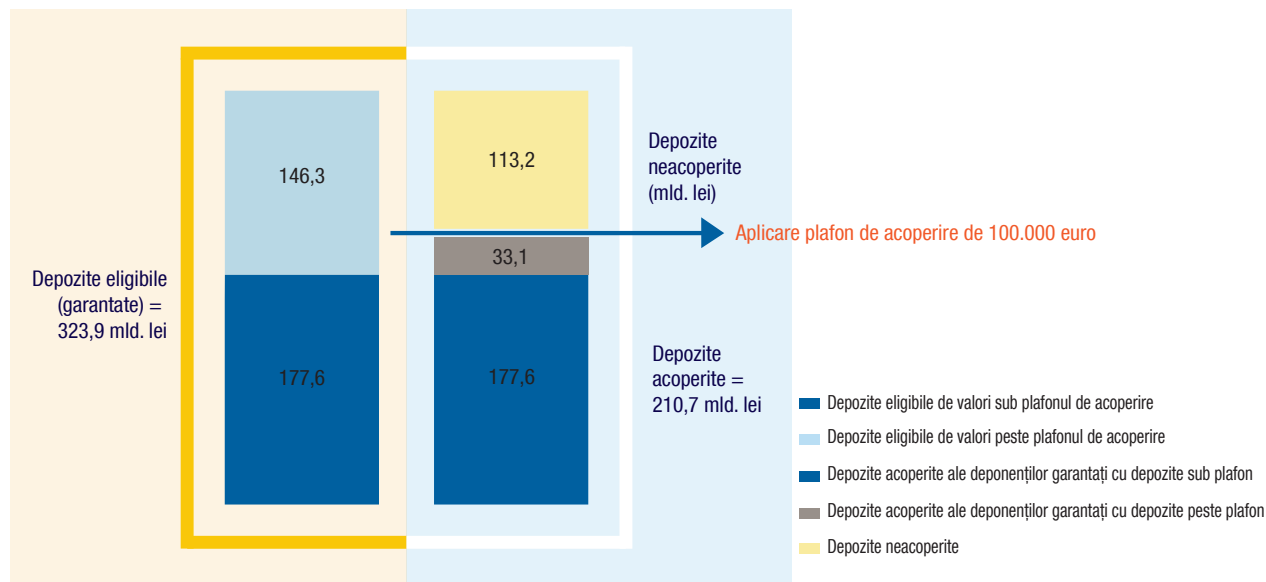
La sfârșitul anului 2019, depozitele de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire erau în sumă

⁷ FGDB centralizează datele referitoare la numărul deponenților, raportate pe bază individuală de instituțiile de credit membre, fără a avea însă posibilitatea de ajustare în cazul deponenților care figurează concomitent în evidența mai multor instituții de credit.

de 177,6 miliarde lei lei, cu 10,3% peste nivelul înregistrat la finele anului precedent. Ponderea acestora în valoarea totală a depozitelor eligibile se ridică la 54,8% la 31 decembrie 2019.

Depozitele de valori egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire de 100.000 euro sau mai mari decât acesta totalizau 146,3 miliarde lei la 31 decembrie 2019 (creștere anuală cu 12,8%), în structură 77,4%, respectiv suma de 113,2 miliarde lei, fiind depozite neacoperite.

Poziționarea depozitelor eligibile la 31 decembrie 2019 față de plafonul de acoperire de 100.000 euro

II.1. Depozitele acoperite ale persoanelor fizice la instituțiile de credit participante la FGDB

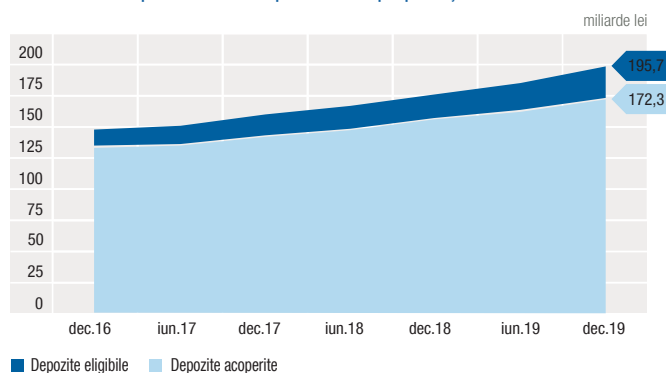
Valoarea depozitelor acoperite ale populației se situa la 31 decembrie 2019 la 172,3 miliarde lei, cu 10,3% peste nivelul de la finele anului precedent, având o pondere majoritară de 88% în valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice.

O cotă de 83,5% din majorarea cu peste 16 miliarde lei a depozitelor acoperite ale persoanelor fizice pe parcursul anului 2019 a provenit din evoluția depozitelor populației de valori situate în cadrul plafonului de acoperire, acesta fiind segmentul majoritar al deponenților.

Componenta majoritară a depozitelor populației o constituie depozitele de valori mai mici sau egale cu echivalentul în lei al plafonului de acoperire de 100.000 euro, care se ridicau la 153,2 miliarde lei la sfârșitul anului 2019 (variație anuală de +9,6%). Depozitele situate în cadrul plafonului de acoperire continuă să dețină ponderea majoritară de 78,3% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale persoanelor fizice.

La 31 decembrie 2019, numărul deponenților garantați persoane fizice se ridică la 14.181.449 persoane; 99,7%

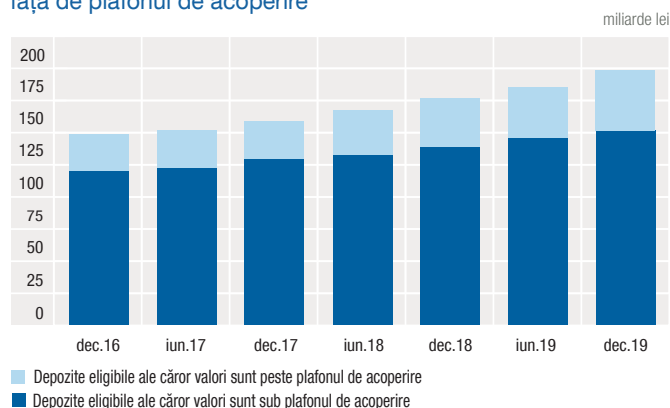
Dinamica depozitelor acoperite ale populației

dintre aceștia dețineau depozite de valori sub nivelul plafonului de acoperire, fiind astfel protejați integral de FGDB.

Valoarea medie a depozitului eligibil al unei persoane fizice se ridică la 13,8 mii lei la sfârșitul anului 2019 (variație anuală de +10,4%), iar valoarea medie a depozitului acoperit se situa la nivelul de 12,1 mii lei, cu 9% peste valoarea consemnată la finele perioadei similare anterioare.

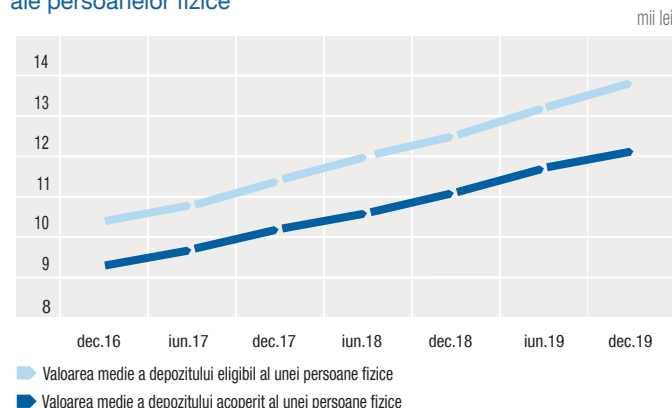
Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor fizice față de plafonul de acoperire

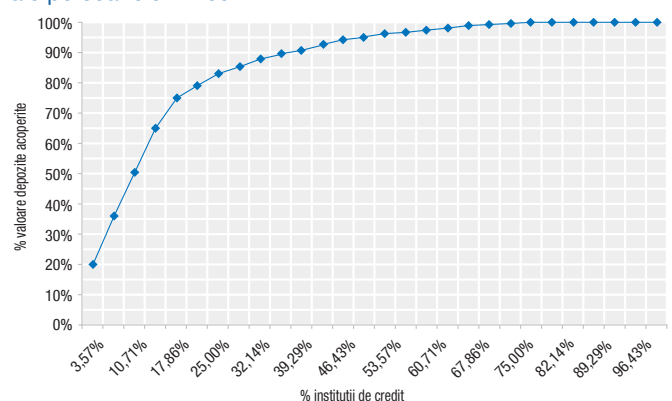
Gradul de concentrare pe piață a fost determinat pe baza ponderilor depozitelor acoperite ale persoanelor fizice la fiecare instituție de credit participantă la FGDB în valoarea totală a depozitelor acoperite ale populației la 31 decembrie 2019. În acest sens, au fost calculați indicii Herfindahl-Hirschman (HH = 0,1429) și coeficientul Gini-Struck (GS = 0,3316), nivelurile obținute indicând un grad de concentrare medie pe piață.

Aproape 80% din valoarea totală a depozitelor acoperite ale persoanelor fizice se concentrează la cinci dintre instituțiile de credit participante la FGDB.

Evoluția valorii medii a depozitelor eligibile și a celor acoperite ale persoanelor fizice

Curba de concentrare a depozitelor acoperite ale persoanelor fizice

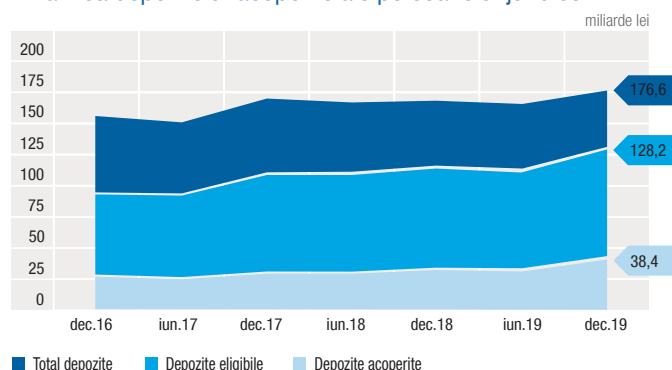
II.2. Depozitele acoperite ale persoanelor juridice a instituțiile de credit participante la FGDB

Depozitele acoperite ale persoanelor juridice reprezentau aproximativ 30% din totalul depozitelor eligibile ale acestei categorii, atingând la finele anului 2019 nivelul de 38,4 miliarde lei, în creștere cu 15,1% față de perioada similară a anului precedent.

Spre deosebire de persoanele fizice, ale căror depozite sunt preponderent de valori sub 100.000 euro, în cazul persoanelor juridice predomină segmentul depozitelor mai mari decât plafonul de acoperire. Astfel, depozitele acoperite ale persoanelor juridice continuă să dețină o pondere de sub 30% din valoarea totală a depozitelor eligibile ale acestei categorii de deponenți.

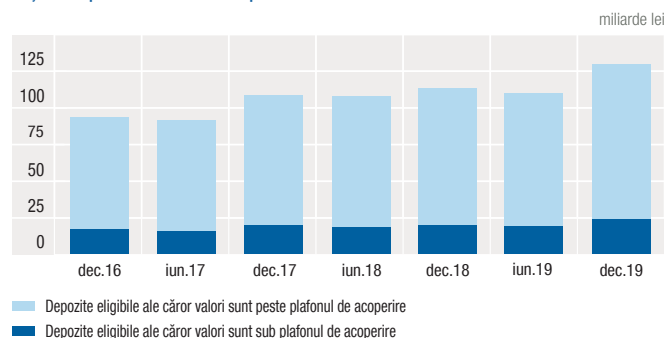
La 31 decembrie 2019, depozitele de valori mai mari decât echivalentul în lei al plafonului de acoperire de 100.000 euro constituiau 81% din suma totală a depozitelor eligibile ale persoanelor juridice, respectiv 103,8 miliarde lei.

Dinamica depozitelor acoperite ale persoanelor juridice

Cu toate acestea, 97,2% din cei 1.046.473 deponenți garantați persoane juridice dețineau la finele anului 2019 depozite de valori în cadrul plafonului de acoperire.

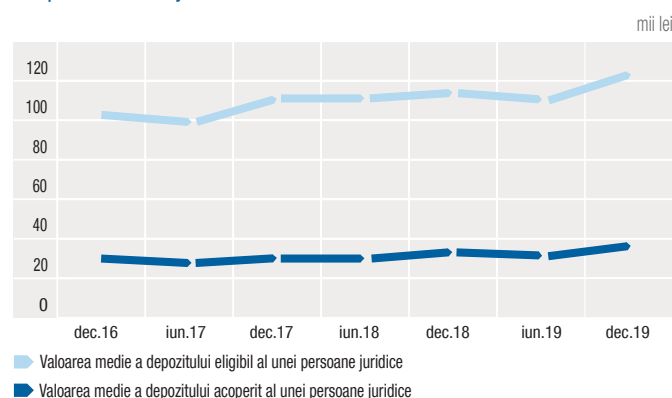
Poziționarea depozitelor eligibile ale persoanelor juridice față de plafonul de acoperire

La 31 decembrie 2019, valoarea medie a depozitului eligibil deținut de o persoană juridică, situat în cadrul plafonului de acoperire, a fost de 24 mii lei (variație anuală de +10%), în timp ce pentru depozitele de peste 100.000 euro aceasta era 3.541,2 mii lei (variație anuală de -1,5%). Valoarea medie a depozitului acoperit pe segmentul persoanelor juridice garantate a fost de 36,7 mii lei la finele anului 2019, în creștere anuală cu 10,2%.

Depozitele acoperite ale persoanelor juridice prezintă, similar categoriei persoanelor fizice, un grad de concentrare medie pe piață, valorile obținute pe baza ponderilor depozitelor acoperite ale persoanelor juridice la fiecare instituție de credit participantă la FGDB în valoarea totală a depozitelor acoperite ale persoanelor juridice la 31 decembrie 2019 fiind de 0,1438 pentru indicele Herfindahl-Hirschman, respectiv de 0,3330 pentru coeficientul Gini-Struck. Depozitele acoperite ale persoanelor juridice sunt concentrate în proporție de 77% la un număr de cinci instituții de credit.

Evoluția valorii medii a depozitelor eligibile și a celor acoperite ale persoanelor juridice

Curba de concentrare a depozitelor acoperite ale persoanelor juridice

